

Motion till riksdagen
2011/12:Sf281

av **Jacob Johnson m.fl. (V)**

Bättre villkor för småföretag

1 Innehållsförteckning

2	Förslag till riksdagsbeslut	2
3	Bättre villkor för småföretag	3
4	Ökad rättstrygghet för företagare.....	3
4.1	Annons- och fakturaskojare	3
4.2	Fel vid inbetalningar till skattekonto	3
5	Ett par företagsskattefrågor.....	4
5.1	Forskning och utveckling (FoU).....	4
5.2	3:12-regler m.m.	5
6	Slopad sjuklön och trygghetsfrågor	5
6.1	Slopad sjuklön för småföretag	5
6.2	Det sociala skyddsnätet	6
6.3	Avskaffa sjudagarstvangen i sjukförsäkringen	7

Fel! Okänt namn på

2 Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att återkomma till riksdagen med förslag till åtgärder för att komma till rätta med annons- och fakturaskojare.¹
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om översyn av rutiner vid misstagsbetalningar.²
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kreditering på skattekonto för satsning på forskning och utveckling i små och medelstora företag.³
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om syftet med 3:12-reglerna.²
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om borttagande av sjuklönekostnader i mindre företag.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om företagares sociala trygghet.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om möjligheten för egenföretagare att välja en dags karenstid i sjukförsäkringen.

¹ Yrkande 1 hänvisat till CU.

² Yrkandena 2 och 4 hänvisade till SkU.

³ Yrkande 3 hänvisat till FiU.

3 Bättre villkor för småföretag

De små och medelstora företagen är viktiga för Sverige. De står för en stor del av landets tillväxt och är viktiga för att förnya näringslivet. Små företag inom t.ex. servicesektorn flyttar inte heller utomlands. Småföretag kan växa och bli stora.

Vänsterpartiet vill underlätta för de små företagen på olika sätt. I den här motionen beskrivs förslag som på olika sätt bidrar till ökad rättstrygghet för företagare, förbättringar på skatteområdet och ökad trygghet för företagare.

4 Ökad rättstrygghet för företagare

4.1 Annons- och fakturaskojare

Frågan om annons- och fakturaskojare har uppmärksammats en längre tid. Trots det fortsätter antalet anmälningar om bluffakturor att öka. Ökningen beror troligtvis till stor del på att de falska fakturorna i allt större utsträckning upptäcks, men det är också uppenbart att hittills vidtagna åtgärder mot problemen inte är tillräckliga. I de flesta fall handlar det om olaglig verksamhet eftersom det är fråga om rena bedrägerier. Olika rättsinstanser måste tydligare än i dag prioritera dessa frågor. Det skulle ha en viktig preventiv effekt.

Företagare har inte samma konsumentskydd i lagstiftningen som privatpersoner. Privatpersoner kan vända sig till Konsumentverket respektive de lokala konsumentrådgivarna. Företagare har alltså inte samma möjlighet, vilket kan öka deras utsatthet. Därför är det nödvändigt att se över samhällets roll vad gäller rådgivning och stöd även till företagare.

Företagare kan alltid vända sig till bransch- eller intresseorganisationer. Till exempel har Svensk Handel upprättat en varningslista över oseriösa företag och lämnar information om hur man ska agera om man fått en bluffaktura. Det är givetvis också viktigt att den enskilde företagaren är vaksam, men man måste ändå ha förståelse för att den enskilde entreprenören inte tänkt sig att den här typen av bedrägeriverksamhet skulle vara en del av vardagen som företagare.

Mot bakgrund av vad som ovan anförs bör regeringen återkomma till riksdagen med förslag till åtgärder för att komma till rätta med annons- och fakturaskojare. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

4.2 Fel vid inbetalningar till skattekonto

Det har förekommit att företagare vid inbetalning till skattekonto betalat in pengar till fel konto eller angivit fel OCR-nummer. Det har visat sig vara misstag som är svåra att rätta till. Många upplever att det är både kostnads- och tidskrävande att få till stånd en rättelse, om ens möjligt. Den skattskyldige

Fel! Okänt namn på

kan bl.a. bli hänvisad till att starta en civilrättslig process mot den person som ”felaktigt” fått pengar insatta på sitt skattekonto.

Många gånger framförs vikten av att underlätta för småföretag och att krångel och byråkrati inte får hindra entreprenörsandan. Att misstag ska kunna rättas till på ett rimligt sätt är viktigt, inte minst för att upprätthålla rättstryggheten.

Vänsterpartiet har under förra mandatperioden riktat tillkännagivande till regeringen med innebörden att regeringen bör ta initiativ till att rutiner kring s.k. misstagsbetalningar ses över. Skatteutskottet har avstyrkt yrkandet med hänvisning bl.a. till beredningen av de förslag som Skatteförfarandeutredningen lagt fram om skattekontosystemet. I den proposition som regeringen lämnat med anledning av Skatteförfarandeutredningen ryms emellertid inga förslag som syftar till att komma tillrätta med misstagsinbetalningar. Regeringen bör därför ta initiativ till att se över rutinerna kring misstagsinbetalningar. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

5 Ett par företagsskattefrågor

Vissa förbättringar och justeringar på skatteområdet är nödvändiga för att underlätta för företagen. Vi vill också peka på vikten av att ha ett enhetligt likformigt regelsystem med få undantag som är enkelt att förstå och tillämpa för den enskilde företagaren. Ett likformigt skattesystem förhindrar också inlåsnings effekter och en snedvriden konkurrens.

5.1 Forskning och utveckling (FoU)

Forskning och utveckling är avgörande för framtida satsningar för att utveckla t.ex. miljö- och energiteknik. Det behövs ökade resurser till alla delar inom FoU, från grundforskning till utveckling av produkter och tjänster. I motion Innovationer (2011/12:N414) presenterar Vänsterpartiet därför förslag till en nationell innovationsstrategi som syftar till att skapa bredd och långsiktighet i innovationspolitiken.

Inom ramen för Vinnova har små och medelstora företag under några år kunnat få bidrag till behovsidentifiering av, förstudier till och genomförande av FoU-projekt. Intresset har varit mycket stort och indikerar att här behövs ytterligare insatser.

Vi vill därför utöka möjligheterna genom kreditering på skattekonto. Stödet ska avse högst 30 procent av företagets kostnader upp till ett tak på 2,5 miljoner kronor. Alla företag med upp till 250 anställda ska omfattas. Den här typen av system är inte ovanligt i andra länder. Vårt grannland Norge har ett sådant skatteavdrag sedan några år tillbaka. Medel finns avsatta i Vänsterpartiets budgetmotion (2011/12:Fi243) för en ökad satsning på forskning inom små och medelstora företag. Vad som ovan anförs om kreditering på

skattekonto för satsning på FoU i små och medelstora företag bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

5.2 3:12-regler m.m.

Vänsterpartiet har medverkat till att 3:12-reglerna, som gäller beskattning av utdelningar och kapitalvinster från fåmansföretag till delägare, reformerats. Reglerna tillkom i och med 1990 års skattereform med syftet att förvärvsinkomster ska beskattas lika oavsett om de kommer från ett lönearbete eller från arbetsinsats i ett eget aktieföretag. I dag ifrågasätter vi alltmer hur de används för att slippa undan skatt.

Efter reformeringen 2006 beskattades vid utdelningar kapitaldelen med 20 procent upp till en viss nivå som bestäms schablonmässigt med hänsyn till företagets egna kapital och utbetalda löner. Därutöver sker beskattning progressivt i tjänst. Om delägaren i stället sålde aktier beskattades vinst som ryms inom ett sparutrymme med 20 procent. Utöver det utrymme beskattades vinsten i tjänst (upp till 100 basbelopp) och därutöver i kapital med 30 procent.

Därefter har vissa justeringar gjorts, bl.a. höjt schablonbelopp i förenklingsregeln och förändringar i löneunderlagsregeln. Senast år 2009 genomfördes ytterligare en sänkning av löneuttagskravet samt en höjning av schablonbeloppet. Vi såg det som en positiv åtgärd.

Regelverket får ibland kritik för att vara krångligt. Syftet är dock att förhindra att det som ska betraktas som tjänsteinkomster omvandlas till kapitalinkomster. Vänsterpartiet tycker att det syftet är viktigt och måste upprätthållas. Vi välkomnar därför de förslag till regelförändringar som regeringen föreslår i budgetmotionen i syfte att förhindra vissa skatteupplägg. Vänsterpartiet avvisar samtidigt förslagen om att införa en takregel för utdelning, höjt schablonbelopp och höjd räntefördelningsränta. Om möjligt ska förenklingar genomföras, och vi menar att en översyn kan vara nödvändig. Vad som ovan anförs om syftet med 3:12-reglerna bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

6 Slopad sjuklön och trygghetsfrågor

6.1 Slopad sjuklön för småföretag

Arbetsgivare är i dag skyldiga att betala sjuklön i 14 dagar till anställda som inte kan arbeta p.g.a. sjukdom. När det gäller mindre företag kan regeln om 14 dagars sjuklön innebära problem. Även om mindre företag som kollektiv har en lägre sjukfrånvaro än genomsnittet, inser vi att sjuklönekostnaderna kan ge problem i det enskilda företaget. Ett mindre företag har inte alltid samma resurser och kanske inte tillgång till samma kunskaper på området

Fel! Okänt namn på

som ett större företag. Det är mycket som talar för att gällande regler kan påverka företagens vilja att anställa.

Det finns också risk för utestängningseffekter på arbetsmarknaden om företagen inte vågar anställa människor som t.ex. har återkommande sjukperioder bakom sig. Vänsterpartiet menar att vi måste underlätta för företag att anställa även personer med en sjukdomshistoria. Så skapar vi ett arbetsliv där alla ges möjlighet att ta plats och utvecklas efter sina förutsättningar.

Vi föreslår att mindre företag med upp till 10 anställda helt ska slippa betala 14 dagars sjuklön. Företag med upp till 10 anställda ska omfattas helt medan en avtrappning sker i företag med 11–15 anställda. I syfte att underlätta för mindre företag finns pengar avsatta i Vänsterpartiets budgetmotion (2011/12:Fi243) för en sådan åtgärd.

Vad som ovan anförs om borttagande av sjuklönekostnader i mindre företag bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

6.2 Det sociala skyddsnätet

Personer som driver eget företag med F-skattsedel (enskild firma eller handelsbolag) ska ha samma rätt till socialförsäkringssystem som anställda. Det finns skillnader som är viktiga att belysa, inte minst inför att socialförsäkringsutredningen lämnar sitt delbetänkande under våren 2012.

Nettointäkten (resultat efter skatt) i ett företag ligger till grund för SGI (sjukpenninggrundande inkomst). Om inkomsten i företaget är låg innebär det att företagaren får en låg sjukpenning, föräldrapenning etc. Det kan medföra stora ekonomiska konsekvenser om inkomsten i företaget är låg under en längre period. I vissa branscher är det också vanligt att uppbyggnadsfasen är lång. Nettoinkomsten ligger även till grund för en företagares framtida pension. Det kan också få betydelse för s.k. levebrödsföretag där nettoinkomsten är låg. Bland dessa företag finns fler kvinnor än män.

Det har funnits en möjlighet att hos Försäkringskassan få godkänd s.k. jämförelseinkomst. Det innebär att Försäkringskassan fastställer SGI som motsvarar lönen för en anställd i motsvarande yrke eller verksamhet. Detta är dock enbart möjligt under företagets uppbyggnadsskede. Systemet har dessutom visat sig vara problematiskt eftersom arbetsmarknaden blivit alltmer diversifierad och lönesättningen alltmer individuell, också inom ramen för kollektivavtalen. Därför har systemet med jämförelseinkomst ibland uppfattats som godtyckligt och inte tillämpats lika över landet.

Vänsterpartiet konstaterar sammanfattningsvis att den koppling som i dag finns mellan nettointäkten i ett företag och utbetald socialförsäkringsersättning hittills inte fungerat bra. Vi menar att det är viktigt att få en lösning där människor som driver eget företag inte får en sämre försäkring än anställda. Vad som ovan anförs om företagares sociala trygghet bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

6.3 Avskaffa sjudagarstvánget i sjukförsákringen

Den 1 juli förra áret blev den kortaste karenstiden i sjukförsákringen för egenföretagare sju dagar i stället för en dag. Det ska jämföras med anstállda som fortsatt har en dags karensdag. Organisationen Företagarna menar att regeringens försämrade skydd för egenföretagare riskerar att slå negativt mot nyföretagandet. Man menar att regeringens agerande riskerar att göra folk mer ovilliga att starta företag.

Vänsterpartiet delar Företagarnas oro. Sverige behöver fler företagare – inte färre. Vi vill att Sveriges egenföretagare, precis som i dag, ska kunna välja en karenstid om 7, 14, 30, 60 eller 90 dagar. Egenavgifterna anpassas efter vilken karenstid företagaren själv väljer.

Vi vill därutöver ge egenföretagaren möjlighet att välja en dags karenstid i sjukförsákringen. Därmed får egenföretagare möjlighet till mer av den trygghet som anstállda har. Den förbättrade tryggheten ska vara frivillig att ta del av och följs av en förhöjd egenavgift för de företagare som väljer att få det extra skyddet. Det frivilliga skyddet kommer sannolikt att motsvara en justering i sjukförsákringsavgiften i egenavgifterna med cirka 0,75 procentenheter. Vad som ovan anförs om möjligheten för egenföretagare att välja en dags karensdag i sjukförsákringen bör ges regeringen till känna.

Stockholm den 4 oktober 2011

Jacob Johnson (V)

Ulla Andersson (V)

Kent Persson (V)

Jens Holm (V)